

Groningen, 4 oktober 2024

Betreft: Schriftelijke vragen art. 36 RvO omtrent het meten van luchtverontreiniging in Groningen

Geacht college,

Luchtverontreiniging is een sluipmoordenaar. In Nederland sterven 12.000 mensen jaarlijks vroegtijdig door ongezonde lucht, en 750.000 mensen met een longaandoening hebben het regelmatig benauwd¹. Luchtvervuiling ontstaat door verkeer, industrie, landbouw, intensieve veeteelt, houtrook, luchtvaart en scheepvaart. In Groningen is de lucht naar Nederlandse standaarden relatief schoon, maar zeker niet op elke plek. Daarnaast hechten pollen zich graag aan fijnstof waardoor mensen met hooikoorts hier nog sneller dan normaal last van krijgen. Onlangs ontving de gemeenteraad een brief van een bezorgde bewoner met astma. Hij heeft veel last van ongezonde lucht in zijn omgeving². We weten dat veel mensen overlast ervaren, maar we hebben geen goede cijfers voor de gemeente Groningen om dergelijke problemen en mogelijke oplossingen te kunnen beoordelen.

In de Gemeente Groningen weten we niet goed in welke mate onze lucht is verontreinigd. De Gemeente Groningen heeft slechts 2 meetpunten waarop ze verontreiniging meet, namelijk de Europaweg en Nijensteinheerd³. De kaarten die de gemeente Groningen gebruikt middels Icity⁴ zijn erg technisch en lastig interpreteerbaar voor inwoners en voor ons als raadsleden. In de luchtkwaliteitschecker van het Longfonds⁵ kun je je postcode invoeren om te zien wat de luchtkwaliteit van jouw huis is. Verschillende postcodes verdeeld over de gemeente Groningen geven een matige tot slechte kwaliteit van onze lucht aan. Wij hebben nog geen postcode gevonden die een goede luchtkwaliteit aangeeft.

Het Franse project EcorcAir⁶ (schorslucht) vond een methode om de depositie van fijnstof te meten via ijzerdeeltjes op de schors van platanen. Uit onderzoek naar de meetresultaten hiervan blijkt dat er in Nederland veel hoge concentraties gemeten zijn. In Groningen zijn een klein aantal meetpunten ingezet in dit onderzoek. Hieruit blijkt dat er verontreinigde lucht is rondom de Radesingel en de Van Iddekingeweg.

In de gemeenteraad is verschillende keren een discussie geweest over het wel of niet tekenen van het Schone Lucht Akkoord⁷. Het college gaf daarbij telkens aan dat de Gemeente Groningen een relatief schone lucht heeft en dat onze gemeente al meer doet dan de vereisten van dit akkoord. Gezien bovenstaande kunnen we deze redenatie echter niet goed volgen. Naar aanleiding van technische vragen hierover blijkt dat onzeker is 'of de voorgestelde maatregelen haalbaar zijn, gezien de hoge kosten en de knelpunten in financiering en personeel'. Echter, door deelname aan het akkoord, krijgen deelnemers gemeenten juist hiervoor extra gelden.

¹ www.longfonds.nl

² <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Nr-46-Subsidie-op-schone-lucht-in-mijn-huis-Mark-Enuma.pdf>

³ <https://www.luchtmeetnet.nl/>

⁴ <https://icity.dat.nl/icity/#kaart>:

⁵ <https://www.longfonds.nl/gezondelucht>

⁶ <https://www.urgenda.nl/resultaten-plataan-check-bekend/>

⁷ <https://www.schoneluchtakkoord.nl/>

De fracties van D66 en Partij voor het Noorden zien ook wel wat de lucht in Groningen relatief schoon is, maar dit is zeker niet op elke plek het geval. Om onze ambities ten aanzien van schonere lucht waar te maken, willen we veel meer weten over de plekken waar we in moeten grijpen. Daarom willen we graag een beter inzicht in de gegevens over luchtverontreiniging van de gemeente Groningen om zodoende in beeld te krijgen of het nodig is om maatregelen te nemen om luchtverontreiniging tegen te gaan en daarmee de gezondheid van onze inwoners te beschermen.

De gemeente Groningen geeft aan wel in te zetten op een gezonde leefomgeving voor haar inwoners. Maar hoe kunnen we dit weten en controleren als we niet genoeg meetpunten hebben? Daarom heeft de fractie/hebben onze fracties de volgende vragen voor het college:

1. Kan het college meer inzicht geven in de reden waarom Groningen het Schone Luchtakkoord niet tekent, wat de precieze kosten en baten hiervan zullen zijn?
2. Is het college nog steeds van mening dat het werken met twee meetpunten voldoende accurate gegevens oplevert om de ambities ten aanzien van gezondheid en milieu waar te maken? Waarom wel of waarom niet? En hebben we op deze manier niet alleen voldoende oog voor gemiddeldes, maar juist ook voor mensen die er bovenmatig gevoelig voor zijn?
3. Hoe beoordeelt het college de huidige meetmethodes in relatie tot de alternatieve en aanvullende methodes, zoals Ecorcair? Zouden andere methodes een aanvulling kunnen zijn op onze huidige meetmethodes? Hoe beoordeelt het college de online tool van het Longfonds?
4. Is het college bereid om meer meetpunten toe te voegen in de gemeente Groningen en deze zo te plaatsen dat zij daadwerkelijk een goed beeld scheppen van de luchtkwaliteit voor onze inwoners?

Andrea Poelstra-Bos
Leendert van der Laan

D66 Groningen
Partij voor het Noorden